

Comentariul poeziei Oltul scrisa de Octavian Goga- prima parte

Octavian Goga (1881-1938), unul dintre cei mai de seama poeti nationali, deschide discret calea poeziei moderne, inaugurata de Al. Macedonski (poetul "Noptilor" si al "Rondelurilor"). Continuator al bunei poezii romanesti (a trecut cu usurinta peste inceputurile intimiste, cu multe sonoritati imprumutate din Eminescu si Cosbuc), el a devenit rapsodul "celor fara nume" si "al patimirii de veacuri". Goga ne-a lasat o zguduitoare fresca a satului transilvanean. Prin volumul de debut "Poezii" (1905) - pentru care, la propunerea lui Titu Maiorescu, Academia ii confera Premiul Herescu Nasturel - prin cele mai durabile poezii din volumele "Ne cheama pamantul" (1909), "Din umbra zidurilor" (1913) si "Cantece fara tara" (1916), Goga realizeaza o admirabila monografie artistica a satului ardelean de la sfarsitul veacului al XIX-lea si inceputul veacului al XX-lea. Satul lui Goga este un sat al durerii si-al revoltei, cu o fizionomie morala determinata de conditii istorice concrete.

Satul acesta "din marginea de codru", "orfan de cantece si glume" (Asteptare) e satul copilariei poetului, cu parintii, cu casa parinteasca, cu nanase, fine si cumetri - o mare familie umana. E un sat al muncii, al valorilor etice perene, al unei osmoze aproape mitice cu natura (noi) care se solidarizeaza cu cei oprinati (Plugarii, Clacasi. La noi), de la stropul de roua la firul de busuioc, de la batranul Olt si stravechiul codru, pana la "cetatea eternelor stele". Satul insusi devine tipic pentru toate satele din Ardeal. Toti oamenii versurilor (dascalii ideali, dascalite-mucenite, preoti cu aureola de apostoli, lautari, cantareti ai durerii comune, batrani insingurati care-si asteapta feciorii dusi in slujba la imparatul, neveste care sporesc cu fusul fuiorul in serile de sezatoare, clacasi) sunt animati de un ideal mare, de dorul libertatii, al dreptatii sociale si-al independentei nationale.

Dominanta in creatia poetului ramane forta vizionara, proiectia simbolica a unui sat, a unei lumi. Conectate la realitatile imediate si reale ale Ardealului, jelanii si cantecul durerii devin poezie militanta si patriotica, cu puternice accente sociale.